

AİLEM VE ŞİRKETİM

Vazifeyi ihmale
sürükleyen merhamet,
vatana ihanettir.

H. Öztürk

“Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası’nın Reel Şirketlere Faydası: Finansal Risk Yönetimi” - Şamil Demirkan, VOB Eğitim ve Tanıtım Müdürü Sayfa 2-3

Gelişmiş ekonomilerde işletmelerin büyük çoğunluğu sistematik riski uyguladıkları finansal risk yönetim modelleri ve türev araçlarla yönetmektedirler.

Sermaye Piyasalarından Haberler Sayfa 4

Borsada İşlem Görmeyen Halka Açık Şirket Borsaya Geliyor, Birleşme İşlemlerine İlişkin Esaslar Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ

Geçmişten Günümüze - Mithat Giyim Sayfa 5

Mithat Bey, Türkiye’nin ilk diplomalı terzilerindendir. Kendisi, 1937 yılında Londra Tailor ve Cutter Academy’den mezun olduktan sonra dikmiş olduğu giysilerle Kıyafet Devrimi’nin öncülerinden olmuştur.

Geleceğin Liderine Sürdürülebilir Başarı İçin İpuçları: "Benden Sonra Devam" - Y. Akın Öngör Sayfa 5

Garanti Bankası’nın eski genel müdürü olan Y. Akın Öngör, yaşamış olduğu deneyimleri genç profesyonellerle paylaşıyor.

CGS Center Hakkında Sayfa 6

BUNU BİLİYOR MUSUNUZ?

Piyasa Yapıcılığı Sistemi:

Birincil piyasa işlemlerinin etkinliğinin artırılması ve ikincil piyasaların işleyişinin kolaylaştırılması için uygulanan bir sistemdir. Aynı zamanda, Hazine Bankaları ya da Merkez Bankalarının ihale ile borçlanma senedi veya döviz müdahalesi gibi işlemler sistem içerisindeki belirlenmiş ve standartlaşmış kriterleri tutturarak banka veya diğer kurum ve kuruluşlar tarafından gerçekleştirilebilmektedir. Piyasa yapıcısı olarak seçilen kuruluşlar, ikincil piyasalarda sürekli işlem yapma yetkisine sahiptir. Bunlara ek olarak, kotasyon vermek, bir ihracın belli bir miktarını satın almak gibi yükümlülüklerle sahiptir.

Kaynak: www.tspakb.org.tr

“Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası’nın Reel Şirketlere Faydası: Finansal Risk Yönetimi” - Şamil Demirkan,VOB Eğitim ve Tanıtım Müdürü

1970’li yılların sonunda giderek daha fazla sayıda ülke serbest ticaret rejimi ve serbest kur rejimine geçmesiyle, dış ticarete tarifeler ve tarife dışı engeller kaldırılmaya başladı. Bu ortamda 1980’li yıllardan itibaren sabit kur sisteminin ve korunmacı

ekonomi ile belirlenen emtia fiyatlama sistemi terk edildi. Ülkelerin paralarının diğer ülkelerin paralarına göre değeri, artık dalgalı kur sistemine göre piyasa tarafından belirlenmeye başladı.

Artık dünyada üretim ve stok durumlarına göre emtia fiyatları değişebiliyordu. Kurlar ise cari açık, merkez bankası rezervleri, dış borç, büyüme gibi makroekonomik göstergelerin etkisinde değişkenlik gösterebiliyordu. Serbest ticaret ve kur rejimine uyum göstermeyen ülkeler 1990 ve 2000’li yıllarda bu rejimi benimsemeye başladılar. Türkiye Cumhuriyeti 24 Ocak 1980 kararları ile

liberalleşme sürecine girdi. Bu gelişme sonrasında 1995 yılında Gümrük Birliğine giren Türkiye artık serbest ticaret rejimini iyiden iyiye benimsemişti. Artan dış ticaret hacmi ihracat ve ithalat rakamlarında büyük artış getirdi. Anadolu’da yepyeni girişimciler değişik dünya pazarlarına açıldılar ve ekonomik büyümenin motoru oldular. Ne yazık ki katma değeri yüksek teknolojik ürünlerden ziyade, tekstil, montaj ve turizm sektörünün gelişmiş olması ithalat-ihracat dengesini ithalat lehine geliştirdi ve bugün hala büyük sorun olmaya devam eden cari açık sorununu Türkiye Cumhuriyetinin başına musallat etti. 2001 krizi olarak anılan ve “kamu borcu ve ödemeler sistemi krizi” olarak da adlandırılabilir kriz sonrasında kurun “devalue” edilmesi sonucunda döviz borcu olan

bir çok işletme kapısına kilit vurmaya zorunda kaldı. Dövizle borçlanan vatandaşlar ise borçlarını ödeyememe riski ile karşılaştılar.

2001 krizi sonrasında ülkemizde de dalgalı kur rejimine geçildi. Yapısal reformlar sonucunda kamu bankalarının ve diğer kamu iktisadi teşebbüslerinin özelleştirilmesi süreci başladı. Devletin ekonomik faaliyetlere müdahalesi giderek azalmaya başladı.

Bugün geldiğimiz noktada, tarım ürünlerine ve enerji ürünlerine devlet müdahalesi gibi kontrolcü mekanizmaların varlığına rağmen, devlet ekonomik faaliyetlerden hızla çekilmek istiyor ve Türkiye ekonomisi serbest rekabet ortamına ayak uydurmaya çalışıyor. Serbest rekabet ortamı ve dalgalı kur rejimi ise işletmelerin emtia ve kur riskinden kaynaklanan

sistemik riski yönetmeleri zorunluluğunu getiriyor.

Hammadde piyasaları ve finansal piyasalardaki fiyat oynaklıklarından kaynaklanan sistemik riskin yönetilmesi faaliyeti, riskin belirlenmesi, haritalanması, ölçülmesi ve

bu riskin hangi araçlarla telafi edileceğinin belirlenmesi sürecinden oluşmaktadır. Gelişmiş ekonomilerde işletmelerin büyük çoğunluğu sistemik riski uyguladıkları finansal risk yönetim modelleri ve türev araçlarla yönetmektedirler.

Cari açığın GSMH’nin % 10’unu geçtiği şu günlerde, bu açığın büyük oranda özel sektör borçlarından oluştuğu bilinmektedir. Türkiye’de birçok şirket ithalat kaynaklı bu borçları bilançolarının pasifinde taşımaktadırlar. Faaliyet gelirlerinin % 50’inden fazlasını yurtdışı satışlardan elde eden birçok firma da yüksek miktarda yabancı para cinsinden alacağı sahiptirler. Şirketler finansal kuruluşlardan aldıkları yabancı para cinsi borçlar dışında,

“Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası’nın Reel Şirketlere Faydası: Finansal Risk Yönetimi” - Şamil Demirkan,VOB Eğitim ve Tanıtım Müdürü

ithalat nedeniyle yabancı para cinsinden borçlandıkları miktarları da bilançolarının sağ tarafında yani pasif kısmında, yapmış oldukları ihracat nedeniyle oluşan alacaklarını ise bilançonun sol tarafında yani aktif kısmında taşımaktadırlar.

Değişik illerde yaptığımız eğitim ve tanıtım toplantıları sırasındaki gözlemlerimiz, başta Meslek Birlikleri ve TIM

olmak değişik sivil toplum kuruluşunun anketleri, Türk şirketlerinin ezici bir çoğunluğunun Finansal Risk Yönetimi ilkelerini uygulamadıklarına ilişkin güçlü bir izlenim ortaya çıkarmıştır.

Oysa yazımızda anlatıldığı üzere, özellikle 2001 krizi sonrasında reel sektör şirketlerinin finansal risk yönetimine her zamankinden daha fazla ihtiyaç duyduğu düşünülmektedir. 2001-2010 döneminde sektöründe tanınan onlarca şirketin faaliyetlerine son verdiği veya finansal güçlük nedeniyle el değiştirmek zorunda kaldığına şahit olduk.

2005 yılından itibaren Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası’nın faaliyete geçmesi ile sadece organize türev piyasalar değil, organize olmayan diğer piyasalardaki ürünlerin de finansal sektör tarafından kullanımı artmıştır.

VOB’da reel sektörün kur riskini yönetmede kullanabileceği döviz sözleşmeleri yanında, hisse senedi endeksi, faiz, pamuk, buğday, altın ve elektrik vadeli işlem sözleşmeleri işlem görmektedir. Ancak bu

ürünlerin spekülasyon dışında risk yönetimi amacıyla kullanımında istenilen seviyenin çok uzağındayız. Yakın bir gelecekte opsiyon sözleşmelerinin işleme açılmasıyla birlikte bu kullanım seviyesinin artacağını düşünmekteyiz. Zira opsiyon sözleşmeleri, tanımı gereği reel sektöre daha esnek risk yönetim imkanları sunacaktır. Emtia sözleşmelerinde ise lisanslı depoculuğun henüz hayata geçmemesi gibi nedenlerle likidite oluşmadığı bilinmektedir. İzmir Ticaret Borsası ve VOB

öncülüğünde ve ortaklığında kurulan Ege Pamuk Ürünleri Lisanslı Depoculuk A.Ş.’nin faaliyete geçmesiyle pamuk sözleşmelerinde gerekli likiditenin oluşacağını bu sözleşmelerin pamuk ve pamuğa dayalı tekstil ürünlerinin üretim ve ticaretini yapan firmaların kullanımına uygun hale geleceğine inanıyoruz.

Türev araçların risk yönetiminde kullanımı, borsamız tarafından eğitim ve tanıtım faaliyetleri kapsamında değişik illerdeki toplantılarda şirketler sektörüne aktarılmaktadır. Web sitemiz (www.vob.org.tr) ve sosyal medya uygulamalarımız (www.twitter/vobturkdex) reel sektörün bu konudaki her türlü etkinliği izleyebileceği mecralardır.

Umuyoruz ki, tüm ilgililerin katkılarıyla emtia ürünlerinde de sağlıklı bir spot piyasa ve türev piyasa oluşur ve risk yönetimi modellerini Türkiye’ye uyarlamak isteyen işletmeler karlılık, nakit akışı gibi önemli finansal sonuçlarının maruz kaldığı riskleri doğru bir biçimde ölçer ve yönetirler.

Katkılarından dolayı Şamil Demirkan’a teşekkür ediyoruz.

Sermaye piyasalarından haberler

Borsada İşlem Görmeyen Halka Açık Şirket Borsaya Geliyor

Hisse senetleri borsada işlem görmeyen 84 halka açık şirketin, 55'i borsaya geliyor.

Hisseleri dağıtılmış olan 84 şirketin ortaklarına, bazı süreçlerin tamamlanması koşuluyla İMKB'de hisselerini satma imkanı sağlamıştır. Böylelikle kaydileştirilme sürecine girmiş olan şirketler İMKB'nin tüm avantajlarıyla birlikte yeni yatırımcılar da kazanmış olacaktır.

- Sözkonusu 84 şirketin 22 tanesi Pazar veya Platformda işlem görme amacıyla Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş. üyesi olarak tanımlandığı tespit edilmiştir.
- 23 tanesi ise Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş. üyesi olmak için yaptığı başvurularda eksiklikleri olduğu farkedilerek, hızlı bir şekilde tamamlanmasına gerektiği konusunda bilgilendirilmişlerdir.
- Diğer pazarlarda işlem görmek için başvuruda bulunan 10 şirketin, İkinci Ulusal Pazarda işlem görmek veya fiili halka arz yapmak için ek süre verilmesine karar verilmiştir.
- Pazar veya Platformda işlem görmek istemeyen 18 şirketin Kurul kapsamından çıkarılması yönünde birlik sağlanmıştır.
- 11 tane şirkete ise, ortakların ortaklıktan çıkma hakkının tanınması için, 2 ayrı kuruluş tarafından hazırlanacak değerlendirme raporu esas alınarak belirlenecek fiyatların ortalamasından düşük olmamak üzere bir fiyat alınarak, öncesinde pay sahiplerine çağrıda bulunulacak sonrasında ise Kurul'dan çıkma başvurusu değerlendirmeye alınacaktır.

Birleşme İşlemlerine İlişkin Esaslar Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ

Birleşme işlemleriyle ilgili olarak Sermaye Piyasası Kurulu 28105 sayılı Resmi Gazete'de yayımlayarak bazı bölünme şekilleri tanımlamıştır.

- **Tam Bölünme:** Bölünen ortaklığın tüm malvarlığı yeni veya mevcut kurulacak olan en az iki ortaklığı geçmesi olarak tanımlanmıştır. Ayrıca, bölünme sonucunda bölünen ortaklık ortadan kalkacak ve bölünen ortaklığın ortaklarının devralan ortakların ortağı olması sözkonusu olacaktır.
- **Kısmi Bölünme:** Sözkonusu ortaklığın sahip olduğu malvarlığı bir veya birden fazla bölümü mevcut ve yeni kurulacak olan ortaklığa iki şekilde devredilebilir. Bunlar:
 - o **Ortaklara Pay Devri Modeliyle Kısmi Bölünme:** Bölünen ortaklık ortadan kalkmamakla birlikte, bölünen ortaklık ortaklıklarına devralan ortaklık paylarının verilmesi olarak betimlenebilir.
 - o **İştirak Modeliyle Kısmi Bölünme:** Bölünmeye konu olan malvarlığı başka bir ortaklığa aynı olarak konusulmasıdır. Burada sözkonusu olan sadece aynı sermayenin devridir.

Melike Yılmaz, CGS Center,
Araştırmalar ve İş Geliştirme Koordinatörü

Kaynak:
www.spk.gov.tr
www.imkb.gov.tr
www.vob.org.tr

Geçmişten Günümüze - Mithat Giyim

Mithat Giyim, Mithat Gürsoy tarafından kurulmuştur. Mithat Bey, Türkiye'nin ilk diplomalı terzilerindendir. Kendisi, 1937 yılında Londra Tailor ve Cutter Academy'den mezun olduktan

sonra dikmiş olduğu giysilerle Kıyafet Devrimi'nin öncülerinden olmuştur.

1948 yılına gelindiğinde Mithat Giyim, Türkiye'nin ilk seri üretim pardösü üreticisi olarak kendini göstermiştir. Aynı zamanda yıllar ilerledikçe, Mithat Giyim ilk radyo reklamını vererek konfeksiyonda Mithat Pardösüleri'ni tanıttı.

Yine kendi sektöründeki ilk ihracatta Mithat Giyim tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu sebeple, hatta İstanbul Ticaret Odası tarafından da madalya ile ödüllendirilmiştir.

1974 yılında Mithat Anonim şirket haline dönüşerek, ilerleyen yıllarda mağaza sayısını hızla arttırmıştır. Örneğin, 1987 yılında 6 milyon dolarlık bir ihracat rakamına ulaşmıştır. 1992 yılına gelindiğinde Mithat butik mağazacılık anlayışına geçerek Mithat Selectionı kurdu.

2000'li yıllarda ihracat rakamı yaklaşık 100 milyon dolara ulaşırken, Türkiye'nin en büyük 500 şirketi arasında kendisine yer bulmuştur.

Erkek giyim üzerine; takım elbise, ceket, pantolon, palto, pardösü, mont, kaban ve casual giyim olarak ilerlerken; bayan giyimde ise etek, pantolon, ceket, elbise, manto, mont ve casual giyim üzerine çalışmaktadır.

Kaynak:

www.mithat.com.tr

Geleceğin Liderine Sürdürülebilir Başarı İçin İpuçları: "Benden Sonra Devam" - Y. Akın Öngör

Garanti Bankası'nın eski genel müdürü olan Y. Akın Öngör, yaşamış olduğu deneyimleri genç profesyonellerle paylaşıyor.

1991 ile 2000 yılları arasında üst düzey yöneticilik yapan Öngör, aslında elde etmiş olduğu başarıları her yönüyle güçlü ve etkin bir takım çalışmasına dayandırmaktadır. Aynı zamanda, bu takım çalışmalarını değişimle birlikte güçleniyor.

Garanti Bankası değişim sürecinde;

- o İşe uygun kişi standardının oturtularak, yakınlık ve tanıdıklık olmanın getirdiği avantajları geride bırakmış,
- o Çok katmanlı ve dikey bir hiyerarşi yerine görece daha az katmanlı bir hiyerarşi yapısına geçilmiş,
- o Çalışanların fikirlerine önem verilerek toplantılarda söz sahibi olmaları sağlanmıştır.

Kitap, değişim ile birlikte fark yaratılıp başarıya imza atan bir takım çalışmasına dair iş hayatında referans olabilecek düzeydedir.

CGS Center Hakkında

CGS Center, 29 Kasım 2011 tarihinde Prof. Dr. Mevlüt Karakaya anlatımıyla gerçekleşen “İşletmelerde Bütçeleme ve Bütçeleme Teknikleri” Eğitimi düzenledi.

CGS Center'ın Verdiği Eğitimler

- ◆ Finansal Planlama ve Risk Yönetimi Eğitimi
- ◆ Aile Şirketlerinde Kurumsallaşma Eğitimi
- ◆ Türk Ticaret Kanunu Tasarısının Sermaye Şirketlerine Getirdiği Yenilikler Eğitimi
- ◆ Profesyonel Yönetim Kurulu Eğitimi
- ◆ Satış Güvenliği- Hukuksal ve Finansal Açıdan Korunma Eğitimi

Eğitimlerimizin detayları ve yayınlarımız için web sitemizi ziyaret edebilirsiniz.

www.cgscenter.org

Deneyimlerinizi paylaşın, başarı öykülerinizi, çalışmalarınızı gönderin, yayınlayalım.

Teşekkür ederiz.

AİLEM VE ŞİRKETİM
CGS CENTER'ın her ay yayınlanan ücretsiz bültenidir.

Kurumsal Yönetim ve Sürdürülebilirlik Merkezi

1429.Cadde İdeal Apt. No:
13/3 06530 Cukurambar,
Ankara

Tel: (312) 220 22 20
Faks: (312) 220 35 34
E-posta: info@cgscenter.org

F

Beyin Oyunları

Aşağıdaki cümleyi okuyun:

“FINISHED FILES ARE THE RESULT OF YEARS OF SCIENTIFIC STUDY COMBINED WITH THE EXPERIENCES OF YEARS”

Şimdi tekrar, bu kez gördüğünüz tüm F harflerini sayarak okuyun. Kaç tane buldunuz?

Peter Gabor'un sunduğu formdaki bu oyunda, “of” sözcüklerindeki F'leri atlamak mümkün olabilmektedir. Yukarıdaki cümlede toplam altı tane F vardır.